Хăйсен ĕçне пуçăнакансем валли

Предпринимательство енĕпе – çĕнĕлĕхсем

Нумаях пулмасть 2008 çулхи декабрĕн 26-мĕшĕнче йышăннă «О защите прав юридических лиц и индивидуальных предпринимателей при осуществлении государственного контроля (надзора) и муниципального контроля» 294-ФЗ номерлĕ Федераллă саккун тата Раççей Федерацийĕн Правительствин 2009 çулхи июлĕн 16-мĕшĕнче йышăннă «Об уведомительном порядке начала осуществления отдельных видов предпринимательской деятельности» 584 № йышăнăвĕпе çыхăннă улшăнусем пурнăçа кĕчĕç. Вĕсенче хăш-пĕр предпринимательство ĕçне-хĕлне пуçласа тытăннă чухне пĕлтермелли пирки калать. Роспотребнадзорăн Чăваш Республикинчи управленийĕ хăш-пĕр предпринимательство ĕçне-хĕлне пуçласа тытăнасси пирки юридици вăйĕнчи предприятисемпе уйрăм предпринимательсенчен пĕлтернисене çак адреспа йышăнать: Шупашкар хули, Московски проспект, 3 «д» çурт.

Уйрăм предпринимательство ĕçне-хĕлне тытăнасси не пĕлтермелли йĕркене Раççей Федерацийĕн Правительствин 2009 çулхи июлĕн 16-мĕшĕнче йышăннă «Об уведомительном порядке начала осуществления отдельных видов предпринимательской деятельности» 584 № йышăнăвĕнче уçăмлатнă. Унта палăртнă тăрăх, ĕçе тытăнакан ун пирки полномочиллĕ органа пĕлтернине 2 экземплярпа тăратать. Ăна хăйĕн пырса пама та, заказлă çырупа ярса пама та юрать. Хăй пырса панă чухне ĕçе тытăнассине пĕлтернĕ кун заявление полномочиллĕ органта регистрациленĕ кун шутланать, почтăпа ярса панă чухне вара – çырăва почтăра регистрациленĕ кун.

Харпăр хăй ĕçне тытăнассине пĕлтернипе пĕрле çак документсем кирлĕ пулаççĕ:

– юридици вăйĕнчи предприятисен е уйрăм предпринимательсен пĕрлехи патшалăх реестрĕнчен çырса илнин копийĕ;

– юридици вăйĕнчи предприятие е уйрăм предпринимателе налук органĕсенче учета илнине çирĕплетекен свидетельство копийĕ.

Хăйсен ĕçне-хĕлне тытăнакансене учета илессишĕн ответлă çын пынă заявленисене регистрацилет, пĕлтернисен икĕ экземплярĕ çине те илнĕ кунне тата регистраци номерне паллă туса çырса хурать. Пĕлтернин пĕр экземплярĕ полномочиллĕ органта юлать, теприне регистраци тунă кун предпринимать ĕçне пуçăнакана ярса параççĕ.

«О защите прав юридических лиц и индивидуальных предпринимателей при осуществлении государственного контроля (надзора) и муниципального контроля» 294-ФЗ номерлĕ Федераллă саккунăн 9-мĕш статйин 6-мĕш пайĕпе килĕшӳллĕн юридици вăйĕнчи тăракан предприяти е уйрăм предприниматель полномочиллĕ органа çак улшăнусем пирки çырупа çырса пĕлтерме тивĕç:

– улшăннă адреса е туса ирттерекен ĕç-хĕл адресĕ улшăнни пирки;

– юридици вăйĕнчи предприятие реорганизаци туни пирки.

Çӳлте асăннă Федераллă саккунăн 8-мĕш статйин 7-мĕш пайĕпе килĕшӳллĕн улшăнусем пулни пирки сведенисене 10 кун хушшинче полномочиллĕ органа заявлени çырса пĕлтермелле, улшăнусем пулнине çирĕплетекен документсен копийĕсене те пĕрле тăратмалла.

Роспотребнадзорăн Чăваш Республикинчи управленийĕн 2009 çулхи августăн 12-мĕшĕнче йышăннă 177 № «О назначении ответственных лиц за прием и учет уведомлений о начале осуществления отдельных видов предпринимательской деятельности» хушăвĕпе килĕшӳллĕн харпăр хăй ĕçне тытăнакансем тĕлĕшпе пĕлтернисене йышăнма «Экспертиза» информаципе методика центрĕнчен паракан сведенисен реестрне туса пырассишĕн ответлисем Т.Н. Судаковапа М.И. Коткована, улшăнусем пирки килнĕ сведенисене тĕрĕслессишĕн ответлине Н.Ю. Миронована çирĕплетнĕ.

2008 çулхи декабрĕн 26-мĕшĕнче йышăннă «О защите прав юридических лиц и индивидуальных предпринимателей при осуществлении государственного контроля (надзора) и муниципального контроля» 294-ФЗ номерлĕ Федераллă саккуна тата Раççей Федерацийĕн Правительствин 2009 çулхи июлĕн 16-мĕшĕнче йышăннă «Об уведомительном порядке начала осуществления отдельных видов предпринимательской деятельности» 584 № йышăнăвне пурнăçлассишĕн юридици вăйĕнчи тăракан пур предприятисем те, пур предпринимательсем те ответлă пулса тăраççĕ.

В. СЕРГЕЕВА, роспотребнадзорăн Чăваш Республикинчи управленийĕн ертӳçин ĕçĕсене вăхăтлăх туса пыраканĕ.

Вырăс çарĕн мухтавлă кунĕсем

Тендра сăмсахĕ патĕнчи çапăçусем

1790 çулхи сентябрĕн 11-мĕшĕнче вырăссен эскадри Ф.Ф. Ушаков ертсе пынипе Тендра сăмсахĕ патĕнче турккăсен эскадрине çапса аркатнă.

Вырăс çарĕсем Измаила çĕнсе илессинче вĕсен флочĕ пĕрин хыççăн тепри çĕнтерӳсем тунипе те çыхăннă. 1790 çулхи сентябрĕн 11-мĕшĕнче вырăссен Ф.Ф. Ушаков контр-адмирал ертсе пыракан эскадри турккăсен Тендра сăмсахĕ патĕнче якорь çинче тăракан эскадрине атакăланă.

Турккăсен эскадринче 14 лини карапĕ тата 8 фрегат пулнă. Парăс флотĕнче лини карапĕ вăл – 5 пин тонна калăпăш йышăнакан карап. Тинĕсре çапăçма ун çинче 80-ран тытăнса 130 таран тупă. Фрегат вара вăл – 3 мачтăллă карап. Ун çинче 60 таран тупă. Кунпа пĕрлех хушма карапсем те 23 пулнă.

Çапăçу вăхăтĕнче 2 лини карапне тĕп тунă. 4-шне тытăна илнĕ. Ыттисен вара каялла чакма тивнĕ.

Çапла вара 1790 çулта Тендра патĕнче çĕнтерӳ туни вырăссен флотне Хура тинĕсре пуç пулса тăма май панă.

Б. ШУРНОВ.

Муркаш ялĕ.

Вулакан пултарулăхĕ

Вăл калас пулсан...

Тăрăшсах ĕне пăрушне çуллать,
Савăк туйăмне чĕлхипе сулать.
Вăл калас пулсан, калĕччĕ çапла:
«Ывăлăм эс ман, мана ан хурла
Ачашлайманшăн ал çине илсе,
Юратайманшăн сăпка сиктерсе.
Паттăр вăкăр пул эс ӳссе çитсен,
Халь выля та кул ман сĕте çисе!»
Чĕнеймерĕ, шел, тек çулларĕ çеç,
Тарăн çăл куç пек куçĕсем çиçеç.
Пулаймарĕ вăкăр çак хитре пăру,
Çулсерен тек унăн ӳсет çĕн ăру.

П. ВОРОБЬЕВ.

Шкулсенчен пĕлтереççĕ

Сывлăх кунне халалласа

Çуллахи каникул кунĕсем сиккипех иртсе кайрĕç. Шыва кĕрсе, хĕвелте хĕртĕнсе, улăх-çаран, вăрман тăрăх чупса, лагерьсенче канса сывлăхĕсене çирĕплетнĕ хыççăн ачасем каллех шкула пуçтарăнчĕç.

Ачасен сывлăхĕ пĕрремĕш тренерĕ А.В. Васильев ертсе пыракан спорт секцине çӳрекенсем палăрчĕç. Кросс хыççăн вĕренекенсем класăнклассăн тĕрлĕрен вăйăсене вăй виçрĕç. 5-мĕшсемпе 6-мĕшсем спортзалта пионербола вылярĕç. Кунта 6-мĕш класс ачисем маттуртарах

вырăнта пулнине шута илсе çĕнĕ вĕренӳ çулĕ пуçлансанах авăн уйăхĕн 2-мĕшĕнче Тойкилтĕ шкулĕнче Сывлăх кунне ирттертĕмĕр. Çак куна Чăваш çĕрĕн мухтавлă ывăлне – А.Г. Николаев космонавта халалларăмăр.

Сывлăх кунĕ линейкăран пуçланчĕ. Шкул директорĕ И.А. Сергеев ачасене кун йĕркипе паллаштарчĕ, сывлăха мĕн пĕчĕкрен упрамалли, çирĕплетмелли пирки каларĕ.

Линейка хыççăн пурте пĕрле А.Г. Николаев космонавт çинчен хатĕрленĕ презентаципе паллашрăмăр. Унтан класс ертӳçисем ачасемпе сывлăх урокĕсем ирттерчĕç. Кайран вара спортăн тĕрлĕ енĕсемпе ăмăртусем пуçланчĕç.

Çуран чупассипе Чăваш Республикин тава тивĕçлĕ пулчĕç. Стадионта футболла выляса вара 5-мĕшсем 6-мĕшсене, 8-мĕшсем 7-мĕшсемпе 9-мĕшсене çĕнтерме пултарчĕç.

Пуçламăш классем хаваслă стартсене тупăшрĕç. Çавăн пекех велосипед спортне юратакансем те ăмăртăва тухрĕç. 1 километрлă дистанцие çиçĕмле хăвăртлăхпа А. Матвеев (9 кл.), Г. Иванов (7 кл.), А. Сергеев (6 кл.), А. Федорова (3 кл.), Н.Федорова (8 кл.), Е. Иванова (8 кл.) вĕçлеме пултарчĕç.

Сывлăх кунĕ пĕтĕмлетӳ линейкипе вĕçленчĕ. Кунта сумлă жюри (шкул директорĕ И.А. Сергеев, ОБЖ-па физкультурăна вĕрентекен С.М. Яников тата А.В. Васильев тренер) чи пултаруллисене грамотăсем парса чысларĕ. Кунсăр пуçне ачасене витаминлă апатпа та хăналарĕç. Вĕренекенсем те, вĕрентекенсем те Сывлăх кунĕ мĕнле иртнипе кăмăллă юлчĕç.

Çавна та каласа хăвармалла. Çакăн пек мероприяти шкулта пĕрремĕш хут кăна иртмест. Вăл йăлана кĕнĕ ĕнтĕ. Спортпа туслă пулни сывлăха çирĕплетнине Тойкилтĕ шкулĕнче вĕренекенсем лайăх пĕлеççĕ, А.В. Васильев тренер ертсе пыракан спорт секцине савăнсах çӳреççĕ, тăтăшах тренировкăсем ирттереççĕ. Шăпах ĕнтĕ çакă вĕсене районта тата республикăра иртекен ăмăртусенче час-часах çĕнтерме май парать. Апла пулсан ачасене сывлăхлă пулма вĕрентни, спортпа туслаштарни, çакна валли тĕрлĕ майсем туса пани – чи кирлĕ те пархатарлă ĕç.

Лариса СЕРГЕЕВА, Тойкилтĕ шкулĕнче вĕрентекен, 6-мĕш класс ертӳçи.

Сăн ӳкерчĕкре: велосипедистсем старта тухма хатĕр.

Пенси ыйтăвĕсемпе

Сирĕн пенси виçи мĕнрен килет?

Хальхи вăхăтра ватлăха пула паракан ĕç пенсийĕ база, страхлану тата пухăнакан пайсенчен тăрать.

БАЗА ПАЙĔ

Хальхи вăхăтра вăл федераллă бюджет шучĕпе йĕркеленет. Унăн суммине уйрăммăн палăртаççĕ. Ăна пенсионер миçе çултине, инвалидноç пуррипе çуккине, çемьере ĕçлеме пултарайман çынсем пуррипе çуккине кура дифференциацилеççĕ.

СТРАХЛАНĂ ПАЙ

Вăл страхланă çын счечĕ çине страховани взносĕсем Пенси фондне 2002 çулхи январĕн 1-мĕшĕнчен тытăнса мĕн чухлĕ кĕнипе çыхăннă. Кунпа пĕрлех 2002 çулччен илнĕ пенси прависене пенси капиталĕн расчет шутне кĕртеççĕ.

ПУХĂНАКАН ПАЙ

Хальхи вăхăтра1967 çулта çуралнă граждансен тата çамрăкраххисен йĕркеленет. Çавна валли ĕç паракансем граждансен ĕç укçин 6 процентĕ чухлĕ страховани взносĕсем куçараççĕ. Кунпа пĕрлех уйрăм граждансем хăйсен ирĕкĕпе те взноссем куçарма пултараççĕ.

АСĂРХАМА!

2010 çулхи январĕн 1-мĕшĕнчен тытăнса пĕрлехи социаллă налука пенси системине куçармалли страховани взносĕсемпе улăштарнă май ватлăха пула паракан ĕç пенсийĕсене Пенси фондĕнчен тӳлесе тăраççĕ тата индексацилеççĕ. Пенсие страхланă тата база пайĕсем çине пайласси пĕтет. База пайĕ страхланă пай шутне куçать. Вăл ĕç пенсийĕн 2009 çулхи декабрĕн 31-мĕшĕ тĕлне палăртнă база пайĕпе танлашать, пенсионер категорийĕнчен тата мĕнле пенси пулнинчен килет.

Пенсионерăн ĕç пенсийĕн страхланă тата пухăнакан пайĕсем çине мĕн чухлĕ страховани взносĕсем куçнине кашнин Пенси фондĕнчи уйрăм лицевой счечĕ çинче шута илеç.

Пенси счечĕ çине мĕн чухлĕ ытларах взнос куçнă – пенси виçи те çавăн чухлĕ ытларах пулĕ!

Республика кунĕ хыççăн

Илемлĕх пĕр кунлăх анчах мар

Республика кунĕн уявне иртнĕ çул Муркашсем питĕ чаплăн паллă турĕç. Уява хутшăннă кашни çын Муркаш сали уяв тумне «тăхăннине» асăрхама пултарчĕ, унпа киленчĕ.

Анчах нимӗнле уяв та вĕçĕмсĕр тăсăлмасть: килет те иртсе каять. Кашни уявах вара укçа-тенкĕпе тăчă çыхăнать тесен те йăнăш пулмĕ. Муркаш салине хăтлăх, илем кĕртме укçа-тенкĕ тăкакламасăр пулман ĕнтĕ иртнĕ çул. Анчах темшĕн-çке уявсен хыççăн хăш-пĕр ĕçсем çине алă сулаççĕ тĕрлĕ шайри ертӳçĕсем. Уявсене илем кĕртме электричество юписем çине çакнă «теттесене» пуçтаса тирпейлесе хума манаççĕ. Вĕсем юрпа, çумăрпа, çилпе тĕссĕрленсе йăтăнса анса çĕр çинче выртаççĕ е вăйлăрах çил пулсан кĕç-вĕç ишĕлсе анма пултарĕç. Тен тата вĕсем иртен-çӳренсем çине ӳксе вĕсене тĕрлĕ сурансем кӳме те пултарĕç.

Акă çак сăн ӳкерчĕкри тĕслĕх те эпĕ çӳлерех асăннă пулăмсене тӳрремĕнех çирĕплетсе парать. Пысăк çитменлĕхсем пĕчĕккисенчен пуçланаççĕ. Çавна асра тытасчĕ яланах тата пурин те.

Раççей ялавĕпе Чăваш

çăлтăрĕсем акă еплерех «илем кӳреççĕ» Муркаш салине уяв хыççăн! Нивушлĕ çакă районти ответлă çынсене нимĕн чухлĕ те хумхантармасть?

Автостанци умĕнчех çакăн пек хătсăрлăх пулни – уйрăмах намăс пулăм. Муркаша кунсерен мĕн чухлĕ çын килсе каять. Эпир вара вĕсене çакăн пек «илемлĕхпе» кĕтсе илсе ăсатса яратпăр. Çӳлерех асăннă çак илемлĕхсене хатĕрлеме укçа-тенкĕ те чылай кайнă вĕт-ха. Халăх укçи! Халĕ вара вĕсем «хуçасăр». Укçи те çилпе вĕçет.

Тепĕр уява каллех çĕнĕрен тăкакланатпăр-ши? Ĕ халăх укçи çилпе вĕçни никама та пăшăрхантармасть-ши? Питĕ пĕлес килет. Уйрăмах тĕнчери экономика кризисĕн тапхăрĕнче тирпейлĕрех пулмалла пек туйăнать.

И. МАЙКОВ.

Кашмаш ялĕ.